

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

**ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΜΕΝΗ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 24
Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΠΟ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΕΡΓΑ
ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 2018 [Ν.127(Ι)/2018]**

ΕΡΓΟ «Λατομείο εξόρυξης ούμπρας-φαιοχώματος για την βιομηχανία χρωμάτων ιδιοκτησία της εταιρείας "UNITED UMBER INDUSTRIES" στην κοινότητα Πέρα Ορεινής. ΛΕΥ/00960/2019»

1. Εισαγωγή

Η πιο πάνω αίτηση για το εν λόγω έργο υποβλήθηκε από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως στο Τμήμα Περιβάλλοντος στις 27/6/2019.

Με βάση τις απόψεις των εμπλεκόμενων τμημάτων, την επιτόπια επίσκεψη και τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 23, ετοιμάστηκε η Αιτιολογημένη Διαπίστωση της Περιβαλλοντικής Αρχής.

2. Περιγραφή και χωροθέτηση του Έργου

Το έργο αφορά επιφανειακό λατομείο για εξόρυξη ούμπρας-φαιοχώματος και βρίσκεται σε ιδιωτικό τεμάχιο με αρ.41 και Φ/Σχ. 39/11 στην κοινότητα Πέρα Ορεινής

Η έκταση του υπολογίζεται στα 7358 m² και αναμένεται να εξορυχτούν 36700 m³ υλικών. Ο ρυθμός παραγωγής αναμένεται να είναι της τάξης των 7000 τόνων/χρόνο και η διάρκεια ζωής να είναι 6-7 χρόνια αναλόγως της ζήτησης.

Η εξόρυξη θα γίνεται περιοδικά με μηχανικά μέσα, 1 εκσκαφέα και 2 φορτηγά ενώ δεν θα χρησιμοποιηθούν εκρηκτικές ύλες. Ο χώρος του προτεινόμενου λατομείου δεν έχει καμία χρήση σήμερα. Μέρος του τεμαχίου σπέρνεται περιοδικά ενώ στόχος είναι με την ολοκλήρωση των λατομικών εργασιών ο χώρος να αξιοποιηθεί σε φωτοβολταϊκό πάρκο.

Εντάσσεται σε γεωργική ζώνη Γ3. Σε απόσταση 1,5 km δυτικά υπάρχει η όδευση που ενώνει την κοινότητα Καμπιά με τους Καπέδες και την Λευκωσία. Το προτεινόμενο λατομείο βρίσκεται 1,7 km ανατολικά των Καμπιών, 1 km δυτικά του Αναλυόντα και 3 km νοτιοανατολικά του χωριού Πέρα.

Σε απόσταση 570 m νότια του τεμαχίου, βρίσκεται το παλιό Μεταλλείο Χαλκού των Καμπιών, σε απόσταση 500 m βρίσκεται η Ιερά Μονή της Θεοτόκου, 150 m ανατολικά βρίσκεται πτηνοτροφικό υποστατικό και 200 m νότια, βρίσκεται εκπαιδευτήριο σκύλων

3.Περιγραφή από τον μελετητή για πιθανές σημαντικές επιπτώσεις που το έργο ενδέχεται να προκαλέσει στο περιβάλλον

Στάδιο κατασκευής Στάδιο λειτουργίας:

- Στερεά απόβλητα: Θα αποκαλυφθούν περίπου 7000 τόνοι επιφανειακού εδάφους το οποίο θα επανατοποθετηθεί για την αποκατάσταση του χώρου.
- Αέριοι ρύποι: Κυριότερες πηγές αέριων ρύπων θα είναι η χρήση των μηχανημάτων για εξόρυξη του υλικού
- Χλωρίδα-πανίδα: Στην περιοχή ανάπτυξης δεν εντοπίζονται σημαντικά είδη χλωρίδας αλλά σπέρνεται περιοδικά
- Αέριες εκπομπές: κατά τη λειτουργία θα υπάρχουν αναπόφευκτες εκπομπές σκόνης από την εξόρυξη, το φόρτωμα και η διακίνηση φορτηγών οι οποίες θα καταστέλλονται με την συνεχή διαβροχή των δρόμων κοντά στο λατομείο. Επίσης θα εκπέμπονται αέριοι ρύποι από καύσιμα που χρησιμοποιούν τα διάφορα μηχανήματα του λατομείου. Δεν προγραμματίζεται λήψη επιπρόσθετων μέτρων εκτός από την τακτική συντήρηση των μηχανημάτων αυτών.
- Θόρυβος: ο θόρυβος θα προέρχεται κυρίως από την διακίνηση φορτηγών και την εξόρυξη και φόρτωση του υλικού.
- Αλλαγή μορφολογίας: τα μορφολογικά χαρακτηριστικά της περιοχής αναμένεται να αλλοιωθούν σε σημαντικό βαθμό με αποτέλεσμα την μεταβολή των οπτικών χαρακτηριστικών του τοπίου. Η συνέχεια του φυσικού ανάγλυφου διακόπτεται απότομα, πράγμα που θεωρείται σαν αρνητική επίπτωση από πλευράς αισθητικής και μορφολογικού σχήματος.

4.Περιγραφή των μέτρων που προβλέπονται για να αποτραπούν, προληφθούν ή μετριαστούν επιπτώσεις στο περιβάλλον και προτείνονται από τον μελετητή

Τα μέτρα αντιμετώπισης των επιπτώσεων τα οποία προτείνονται στο έντυπο πληροφοριών είναι τα εξής:

- Σκόνη: Η συστηματική διαβροχή των χωμάτινων δρόμων και πλατειών του λατομείου, η κατάβρεξη και συντήρηση του δρόμου προσπέλασης κατά την μεταφορά του υλικού.
- Μορφολογία: Τα μέτρα αντιμετώπισης των γεωμεταβολών τα οποία προτείνονται είναι τα εξής: ελαχιστοποίηση των επεμβάσεων, σταδιακή αποκατάσταση και αναβάθμιση του φυσικού τοπίου, ορθή επιλογή διάταξης των εργασιών, διαμόρφωση των χώρων, δεντροφυτεύσεις και δημιουργία κατάλληλων χώρων απόρριψης αχρήστων.
- Θόρυβος: Τα μέτρα για αντιμετώπιση της ηχορύπανσης είναι να γίνεται τακτική συντήρηση των μηχανημάτων και χρήση ωτοασπίδων από το προσωπικό.

5. Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση

Δεν εφαρμόζεται λόγω του ότι η εν λόγω αίτηση δεν βρίσκεται εντός προστατευόμενης περιοχής του Δικτύου Natura 2000.

6. Διαβουλεύσεις

- Τμήμα Γεωργίας: Τοποθετήθηκε αρνητικά για το εν λόγω θέμα αφού το τεμάχιο εμπίπτει σε γεωργική ζώνη, αξιοποιείται για γεωργικούς σκοπούς και καλλιεργείται με σιτηρά
- Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης: Τοποθετήθηκε θετικά για το εν λόγω θέμα
- Υπηρεσία Μεταλλείων: Τοποθετήθηκε θετικά για το εν λόγω θέμα
- Τμήμα Αρχαιοτήτων: Τοποθετήθηκε θετικά για το εν λόγω θέμα

7. Θέση Περιβαλλοντικής Αρχής

Η Περιβαλλοντική Αρχή, κατά τη διαμόρφωση της θέσης της, έλαβε υπόψη τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 23 του Νόμου Περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμο Ν.127(Ι)/2018, καθώς και τα κριτήρια του Τέταρτου Παραρτήματος του εν λόγω Νόμου και δε φέρει ένσταση στην κατασκευή του έργου υπό τους όρους / προϋποθέσεις που αναφέρονται στο Παράρτημα που επισυνάπτεται.

Μήνα Πατσαλίδου
για Διευθυντή Τμήματος Περιβάλλοντος
Περιβαλλοντική Αρχή
7 Αυγούστου 2020

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

«Προεπισκόπηση για προνόμιο λατομείου εξόρυξης ούμπρας-φαιοχώματος για την βιομηχανία χρωμάτων ιδιοκτησία της εταιρείας "UNITED UMBER INDUSTRIES" στην κοινότητα Πέρα Ορεινής. ΛΕΥ/00960/2019»

ΟΡΟΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ

1. Να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για την καταστολή της σκόνης και συγκεκριμένα:
 - (1) Όλοι οι χώροι και οι οδικές προσβάσεις που θα χρησιμοποιούνται από οχήματα να διαμορφωθούν κατάλληλα και να επιστρωθούν με υλικά που θα περιορίζουν την εκπομπή σκόνης στην ατμόσφαιρα, αν απαιτηθεί.
 - (2) Να καταρτιστεί κατάλληλο σχέδιο δρομολογίων οχημάτων ώστε αυτά να ελαχιστοποιηθούν με στόχο την κατά το δυνατό μικρότερη έκλυση αέριων ρύπων και σκόνης.
 - (3) Τα οχήματα μεταφοράς να διατηρούν χαμηλές ταχύτητες κίνησης (~10 km/h) στους χωμάτινους δρόμους.
 - (4) Κατά τη μεταφορά χύδην υλικών από / προς το εργοτάξιο να αποφεύγεται η υπερπλήρωση των φορτηγών οχημάτων μεταφοράς και το φορτίο να είναι σκεπασμένο.
 - (5) Να γίνεται διαβροχή όταν και όπου απαιτείται και ιδιαίτερα στους χώρους όπου διεξάγονται χωματουργικές εργασίες και στους διαδρόμους κίνησης των οχημάτων του εργοταξίου.
 - (6) Όταν απαιτείται να γίνεται διαβροχή και των θαλάμων αποθήκευσης αδρανών υλικών για την αποφυγή δημιουργίας σκόνης και εφόσον επικρατεί άνεμος ισχυρότερος των 4 Beaufort, να καλύπτονται οι σωροί με φύλλα πλαστικού.
 - (7) Αποφυγή διεξαγωγής χωματουργικών εργασιών κατά τη διάρκεια δυνατών ανέμων.
 - (8) Οι χωματουργικές εργασίες να αποφεύγονται κατά τη διάρκεια έντονων βροχοπτώσεων για τον περιορισμό τυχόν επιφανειακών απορροών επιβαρημένων με αιωρούμενα σωματίδια.
 - (9) Μείωση κατά το δυνατόν των αποθέσεων / αποσπάσεων υλικών σε / από σωρούς και η εναπόθεση / απόσπαση υλικών σε και από σωρούς να πραγματοποιείται από το ελάχιστο δυνατό ύψος έτσι ώστε να αποφεύγεται η δημιουργία κονιορτού.
 - (10) Κανένα όχημα μεταφοράς, σκάφος ή κάδος τοποθέτησης αδρανών υλικών δεν πρέπει να περιέχει υλικό μετά το πέρας των ημερήσιων εργασιών.
2. Να γίνουν οι απαραίτητες μετρήσεις για καταγραφή των αιωρούμενων σωματιδίων σκόνης της ατμόσφαιρας μετά από συνεννόηση με το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας και με οδηγίες του εν λόγω τμήματος. Η ενδιαφερόμενη εταιρεία να προβεί σε μετρήσεις σύμφωνα με τις πρόνοιες της Νομοθεσίας (Νόμος 77(Ι)/2010 για την Ποιότητα του Ατμοσφαιρικού Αέρα κατά το πρότυπο EN12341) και σε κατάλληλα σημεία λαμβάνοντας υπόψη και τη διεύθυνση του ανέμου στην περιοχή. Για την παρακολούθηση της απόδοσης των μέτρων για μείωση των εκπομπών από

Λατομεία εκτιμάται ότι απαιτείται ελάχιστος αριθμός δειγμάτων ομοιόμορφα κατανεμημένων ανά έτος σε κατάλληλα σημεία γύρω από το Λατομείο. Η μέθοδος αναφοράς δειγματοληψίας καθορίζεται στο Νόμο 77(Ι)/2010 για την Ποιότητα του Ατμοσφαιρικού Αέρα κατά το πρότυπο EN12341.

3. Θα πρέπει να λαμβάνονται όλα τα δυνατά μέτρα ελαχιστοποίησης του θορύβου, όπως:

(1) Χρήση νέων μοντέλων μηχανημάτων και οχημάτων.

(2) Τακτική συντήρηση και λειτουργία όλων των μηχανημάτων / οχημάτων.

(3) Χρησιμοποίηση αντιδονητικών βάσεων και αποσβεστών στα πλαίσια των μηχανών.

(4) Χρήση σιγαστήρων, πλευρικών παραπετασμάτων και ηχομονωτικών περιβλημάτων όπου είναι δυνατόν.

(5) Τήρηση του ωραρίου εργασίας.

(6) Τα μηχανήματα του έργου θα πρέπει να τοποθετούνται όπου είναι δυνατόν μακριά από άλλες ευαίσθητες αναπτύξεις.

ζ) Σωστός προγραμματισμός των εργασιών ώστε να αποφεύγεται κατά το δυνατόν η συγκέντρωση και η ταυτόχρονη λειτουργία πολλών μηχανημάτων στο έργο.

4. Ο εξοπλισμός (μηχανήματα) εξωτερικού χώρου που θα τεθεί σε λειτουργία στο έργο πρέπει να συνάδει με τις πρόνοιες των περί των Βασικών Απαιτήσεων (Εκπομπή Θορύβου στο Περιβάλλον από Εξοπλισμό προς Χρήση σε Εξωτερικούς Χώρους) Κανονισμών του 2003 (Κ.Δ.Π. 535/2003) έως 2014 [ιστοσελίδα του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας – www.mlsi.gov.cy/dli, στη διαδρομή Νομοθεσία/Νομοθεσία/Η περί των Βασικών Απαιτήσεων που πρέπει να πληρούν Καθορισμένες Κατηγορίες Προϊόντων νομοθεσία/Εκπομπή Θορύβου στο Περιβάλλον από Εξοπλισμό προς Χρήση σε Εξωτερικούς Χώρους] και των περί των Βασικών Απαιτήσεων (Μηχανήματα) Κανονισμών του 2008 (Κ.Δ.Π. 428/2008) έως 2012 [ιστοσελίδα του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, στη διαδρομή Νομοθεσία/Νομοθεσία/Η περί των Βασικών Απαιτήσεων που πρέπει να πληρούν Καθορισμένες Κατηγορίες Προϊόντων νομοθεσία/Μηχανήματα] και να διαθέτει σήμανση CE, Δήλωση ΕΚ Συμμόρφωσης και οδηγίες χρήσης στην Ελληνική.

5. Να χρησιμοποιηθεί το υφιστάμενο δίκτυο. Δεν θα δημιουργηθεί νέο οδικό δίκτυο και δεν θα γίνει καμία αναβάθμιση ή ασφαλοστρωση του υφιστάμενου.

6. Τα μηχανήματα, φορητά και άλλα συναφή που σχετίζονται με τις εργασίες λατόμησης θα περιοριστούν στον αιτούμενο χώρο και σε καμία περίπτωση εκτός αυτού.

7. Να γίνει οριοθέτηση του χώρου λατόμησης καθ' όλη τη διάρκεια λειτουργίας του λατομείου κατά τρόπο μόνιμο και που να επιτρέπει τον έλεγχο τήρησης των περιβαλλοντικών όρων.

8. Τα άχρηστα υλικά εξόρυξης να τοποθετούνται μόνο εντός των ορίων του χώρου προνομίου που θα εγκριθεί η λατόμηση.

9. Να μην υπάρχει ανεξέλεγκτη απόρριψη άχρηστων αντικειμένων ή αποβλήτων στον περιβάλλοντα χώρο εντός και εκτός του χώρου λατόμησης.

10. Να γίνεται τακτική συντήρηση και έλεγχος όλων των μηχανημάτων και οχημάτων ώστε να αποφεύγεται ατελής καύση και αυξημένες εκπομπές αέριων ρύπων.

11. Να τηρούνται οι πρόνοιες των περί ελέγχου της ρύπανσης της ατμόσφαιρας (μη αδειοδοτούμενες εγκαταστάσεις) κανονισμών του 2004 έως 2015.

12. Οποιαδήποτε απόβλητα από τη λειτουργία του έργου (π.χ. μεταχειρισμένα μηχανέλαια, ελαστικά, στερεά απόβλητα) να διαχωρίζονται και να αποθηκεύονται προσωρινά σε ξεχωριστούς, ειδικά διαμορφωμένους, χώρους για αποθήκευση με κατάλληλη σήμανση και να παραδίδονται σε αδειοδοτημένες μονάδες διαχείρισης σύμφωνα με τους Περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 (Αρ. 185(Ι)/2011) έως 2016 [ιστοσελίδα Τμήματος Περιβάλλοντος – www.moa.gov.cy/environment, στη διαδρομή Διεθνείς Συμβάσεις, Ευρωπαϊκό κекτημένο, Εθνική Νομοθεσία/Διαχείριση Αποβλήτων]..

13. Απαγορεύεται η απόρριψη, εναπόθεση ή διάθεση στο έδαφος ή/και το υπέδαφος ή στα επιφανειακά, υπόγεια ή παράκτια νερά οποιασδήποτε ουσίας, η οποία ρυπαίνει ή τείνει να ρυπάνει τα νερά και το έδαφος σύμφωνα με τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμους του 2002 μέχρι 2013, εκτός εάν η απόρριψη γίνεται σύμφωνα με Άδεια Απόρριψης Αποβλήτων που παραχωρείται από τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.

14. Να μην γίνεται απόρριψη ή καύση απορριμμάτων, αποβλήτων συσκευασιών ή άχρηστου εξοπλισμού μέσα στο χώρο του λατομείου ούτε αυτά να θάβονται μαζί με τα μπάζα κατά την επαναφορά του τοπίου.

15. Κατά τη διάρκεια λειτουργία του έργου θα πρέπει να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα ασφαλείας των εργαζομένων.

16. Τα λύματα από το προσωπικό θα πρέπει να συλλέγονται και να διοχετεύονται σε σηπτική δεξαμενή και απορροφητικό λάκκο.

17. Να ληφθούν δεσμευτικές πρόνοιες για σταδιακή και πλήρη αποκατάσταση του χώρου με το πέρας της λειτουργίας του λατομείου, με συγκεκριμένους όρους που θα καθοριστούν βάσει των απόψεων των αρμοδίων αρχών.

18. Ο Φορέας Εκμετάλλευσης υποχρεούται με τον τερματισμό της λειτουργίας των εγκαταστάσεων να διασφαλίσει ότι θα αποκαταστήσει κάθε ζημιά που ενδεχομένως έχει προκληθεί στο περιβάλλον από τη λειτουργία τους.

19. Η αποκατάσταση του χώρου πρέπει να περιλαμβάνει την κατάλληλη διαμόρφωση του ανάγλυφου (μερική ή ολική επιχωμάτωση του λατομικού χώρου) και ήπιας μορφής βαθμίδες για παρεμπόδιση της διάβρωσης.

20. Η δημιουργία αναβαθμίδων να γίνει με ικανού πάχους εδαφικό υλικό, με σκοπό την αποκατάσταση και προετοιμασία των επιφανειών για την εγκατάσταση (α) βλάστησης με φύτευση ή/και σπορά από αυτοφυή είδη τοπικής χλωρίδας και (β) υποδομής για τη συντήρησή της βλάστησης (δίκτυο άρδευσης κλπ).

21. Με την αποπεράτωση της λειτουργίας του λατομείου τυχόν σωροί από άχρηστα εξορυκτικά υλικά (μπάζα) θα πρέπει να ισοπεδωθούν χωρίς να δημιουργούνται έντονα ανώμαλες επιφάνειες.

22. Οποιαδήποτε απόβλητα από την αποξήλωση/αποκατάσταση του έργου να διαχωρίζονται και να μεταφέρονται σε ξεχωριστούς, ειδικά διαμορφωμένους, χώρους για αποθήκευση με την κατάλληλη σήμανση και να παραδίδονται σε αδειοδοτημένες μονάδες διαχείρισης σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2016.

23. Σε περίπτωση κατά την οποία τα μπάζα του λατομείου δε χρησιμοποιηθούν για την αποκατάσταση του χώρου λατόμευσης εντός τριών ετών, τότε ο χώρος απόθεσης τους θα θεωρηθεί εγκατάσταση εξορυκτικών αποβλήτων με βάση τον περί Διαχείρισης των Αποβλήτων της Εξορυκτικής Βιομηχανίας Νόμο (Ν.82(Ι)/2009) και θα πρέπει να τηρηθούν όλες οι πρόνοιες του προαναφερθέντα νόμου που καλύπτουν τη συγκεκριμένη εγκατάσταση.

24. Σε περίπτωση που στις εγκαταστάσεις θα λειτουργούν συστήματα κλιματισμού ή και συστήματα πυρόσβεσης, ο ιδιοκτήτης υποχρεούται να τηρεί τις πρόνοιες του περί Ορισμένων Φθοριούχων Αερίων (ανάκτηση, πρόληψη διαρροών, καταστροφή) Νόμου (Αρ. 23(Ι)/2010), καθώς και του Κανονισμού Κ.Δ.Π. 133/2010 που προκύπτει από αυτόν, ο οποίος προνοεί για την πιστοποίηση του προσωπικού που ασκεί εργασίες σε ψυκτικό εξοπλισμό.

Όσον αφορά τα προϊόντα που σχετίζονται με την ενέργεια (φωτισμός, κλπ.) που θα τεθούν σε λειτουργία, συστήνεται όπως αυτά είναι υψηλής ενεργειακής τάξης, ενώ θα πρέπει να συνάδουν με τις απαιτήσεις του περί Καθορισμού των Απαιτήσεων Οικολογικού Σχεδιασμού των Συνδεόμενων με την Ενέργεια Προϊόντων Νόμου του 2011 και των σχετικών μέτρων εφαρμογής

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2020